

og understøttes som saadan af Staten". Naar nu disse Valgmenigheder optages som Led i den danske Folkkirke, saa kunde de jo maaskee i Henhold til denne Grundlovsparagraph have Ret til at fordrø at understøttes af Staten, og det er derfor forekommet mig ikke ganske uvigtigt, at dette Spørgsmaal afgjøres, forinden Forslaget ophøies til Lov, enten man nu maatte have den Mening, som maaskee Nogle kunne have, at de have berettiget Krav paa at understøttes af Staten, og at man saa maa imødekomme dette Krav, eller den Mening, at dette vilde være at gaae noget forvidt i Andrømmelser. Jeg vil ikke bestemt udtale mig derom nu, men jeg haaber, at den høitagtede Minister vil tage dette Spørgsmaal under Overveelse, ligesom jeg ogsaa antager, at Udvalget vil skænke det sin særdeles Opmærksomhed, samt at man da, hvis man kom til det Resultat, at ingensomhelst Anden skulde have nogen Forpligtelse til at bidrage til disse Menigheders Opretholdelse, at man da kunde blive enig om at faae det Udtryk ind i Loven, hvorved dette kunde bestemmes.

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Hvis jeg forstod det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanfen) rigtig, forekom der i hans Udtalelse en Ytring om, at man vel kunde elske Folkkirken, — saaledes som nu ogsaa jeg har udtalt mig om den, — og desuagtet erkjende, at den trængte til Forbedring og arbejde for at faae dens Tilstand forbedret. Jeg veed ikke, om jeg hørte rigtig, men det forekom mig, at have været Meningen af hans Ord. Og i saa Fald skal jeg blot tillade mig at gjøre opmærksom paa, at denne Sandhed er saa overvætted indlysende, at jeg haaber selv at være et lille Exempel derpaa: Netop fordi jeg elsker Folkkirken og netop fordi jeg troer, at den kan trængte til Forbedring, har jeg ladet mig formaae til at vove mig til en Opgave, som Erfaringen maaskee vil vise er for tung for mine Skuldre. Men det skal altid staae fast, at netop denne Følelse af dyb Kjærlighed ogsaa til den Form, hvori Christi Kirke er kommen til Fædrene og overleveret os fra dem og kommen til mig, i sin Forbindelse med den Overbeviisning, at ingen

menneskelig Form og Ordning er saaledes viet, at man ikke er berettiget til efter Omstændighederne at gjøre Forandring deri, er det, der skal opretholde mig ligeoverfor de Modsetninger, mellem hvilke jeg bevæger mig. — Naar den ærede Rigsbudsmand for Ribe Amts 3die Valgkreds (Rühnel) synes at forklare Grundlovens Ytring om Understøttelse af Staten til Folkkirken saaledes, at deraf skulde følge, at enhver Kreds, der nogenstunde danner sig i Folkkirken, skal have Understøttelse af Staten, saa troer jeg, at denne Forklaring maa ansees for noget eiendommelig. I mine Tanker forholder det sig noget anderledes dermed: Folkkirken er det store Indbegreb af samtlige enkelte Menigheder, og den er det, der nyder Understøttelse af Staten. Og forøvrigt skal jeg derhos tillade mig at gjøre opmærksom paa, at selv om der nu dannede sig en Snees Valgmenigheder iblandt os, og hver af dem fik en Capellan eller tjenstledig Præst endnu iaar, saa vilde det ogsaa Altsammen indeholde Noget, som Folkkirken havde Statens Understøttelse at takke for, thi Staten vedligeholder jo det Universitet, hvor disse Mænd dannes, Staten sørger altsaa for, at der udvikles Mænd, som kunne overtage Lærereembederne og alle disse Mænd, som disse Valgmenigheder ville faae, ville uden Undtagelse ved denne Statens Understøttelse være bragte til det Punkt, at de kunne overtage Embedet, ikke at tale om — jeg veed meget godt, at man hører ikke at see Sagen fra den Side, men det hører ogsaa med til Valgmenighedernes rette Bedømmelse, og det ligger ogsaa i det Forslag, der foreligger — ikke at tale om, siger jeg, at saalænge de ere under det stedlige Tilsyn af Provst og Biskop, understøttes de ogsaa derved af Staten. Thi Provst og Biskopper lønnes af Staten for at have det fornødne Tilsyn, for at der ikke skal komme Forvirring og Fordærvelse ind i Folkkirken. Jeg maa derfor fastholde min Overbeviisning om, at en Bestemmelse om, at en saadan Menighed skal lønne sin Præst, ikke, saavidt jeg formaaer at see, hører hjemme i denne Lov, som er en Tillæbelseslov, hvorved der indrømmes visse Berettigelser, men hvori der er tilstrækkeligt sørget for, hvad Forholdet til Præstens Lønning angaaer, derved